

El nombre i el número

9 / II / 1977

Sovint es dubta entre el nombre i el número. N'hi ha que ignoren l'existència de la parzula nombre i usen número en tota ocasió. D'altres, en canvi, considerant que en català existeix la paraula nombre, innecessàriament, rebutgen número per sistema. Però totes dues posicions són desencertades, perquè en català disposem d'aquesta doble forma, nombre i numero.

Des d'un punt de vista de correcció estricta, fóra possible de prescindir de número i servir-se sempre de nombre, perquè aquesta és la forma a la qual es concedeix una significació més àmplia, que inclou fins i tot la que s'atribueix a número, que és molt restringida. Però aquest ús exclusiu no seria pas aconsellable. I si bé cal recórrer necessàriament a nombre en casos com el nombre d'inscrits, un gran nombre de faltes, el nombre resultant d'una operació aritmètica, un nombre enter, fraccionari, trencat, decimal, parell, etc. —és a dir, en tota la terminologia pròpiament aritmètica—, en canvi, és millor recórrer a número, i s'ha de fer sense vacil·lar, quan parlem del número de la casa on es viu, del número d'una rifa, o de la fila i de la butaca que ens han despatxat a la taquilla. D'un llibre de vuit-centes pàgines, diem que té un nombre elevat de pàgines, però l'última pàgina és la pàgina número 800.

Cal tenir en compte, encara, els derivats. Els que es relacionen amb número són els més nombrosos: numerable, numeració, numerador, numeral, numèric, numerar, etc. Els de nombre són escassos, però cal destacar-ne l'adjectiu nombros, sovint substituït, indegudament, per «numeros», considerat un barbarisme rebutjable. En canvi, en el capítol de les formes compostes, coexisteixen innumerable i innombrable, amb una mateixa significació.

ALBERT JANE